

13

L'MHCB, un museu en marxa

Entre la publicació dels números 12 i 13 del nostre butlletí, el Museu ha obert al públic l'exposició *L'arqueologia a Barcelona* al Saló del Tinell, ha posat en marxa un nou espai, el Centre d'interpretació del Call i, amb l'impuls del Cercle del Museu, ha iniciat de manera sòlida i brillant, amb la conferència del professor Steiner, el cicle *Espais, història i futur*, que tindrà continuïtat al llarg d'aquest i dels propers anys. Són només tres exemples. L'activitat pública i la interna del museu no s'han aturat en cap moment. En l'article «Nou curs, noves cares, nous reptes» del butlletí número 12, Antoni Nicolau ens parlava de la renovació com un element positiu amb vista a l'enfortiment del Museu. Ara, en el número 13, Joan Roca, el nou director, ens parla de la «transformació gradual» d'una trajectòria ja consolidada i, amb ànim reflexiu i serè, ens convida a tots a fer un nou pas en una direcció ja apuntada amb anterioritat: fer del museu un espai clau en una constel·lació d'institucions de tota mena que han de desenvolupar, cada cop més, la seva activitat en xarxa.

Aquesta transformació, respectuosa i innovadora alhora, requereix l'ajut de totes i cadascuna de les persones que fem el Museu: l'equip que signa aquest editorial, el mateix Ajuntament i l'Institut de Cultura, els Amics i Amigues, les entitats i institucions que formen el Cercle del Museu, les escoles que hi col·laboren, i les ciutadanes i els ciutadans de Barcelona i de fora que ens visiten i participen activament i són alhora els destinataris de tota aquesta tasca. Com diu el nou director en el seu article de presentació, hem fet només un punt i seguit. Endavant!

Institut de
cultura: **MUSEU D'HISTÒRIA**
DE LA CIUTAT

MHCB Butlletí

BUTLLETÍ DEL MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA
PRIMER QUADRIMESTRE DE 2008. ANY V. NÚM. 13

MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA, PUNT I SEGUIT

En el número anterior, Antoni Nicolau s'acomiajava del Museu, després de catorze anys d'estar-ne al capdavant, assegurant que «les renovacions sempre són bones: ajuden a revitalitzar-se, a imposar-se nous reptes, a revisar allò que no funciona prou bé». A mitjan novembre es va produir el relleu i, certament, el projecte que vaig presentar al concurs públic convocat per escollir nou director comporta alguns canvis. Ara bé, proposar-los costa molt poc: el que costa és fer-los efectius i que suposin una renovació profitosa.

En una institució que ja té una llarga trajectòria, com és el cas del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, sovint són més rellevants i efectives les transformacions graduals que no els grans trasbalsos aparents. A més, per avançar no n'hi ha prou de tenir idees, cal comptar amb tot l'equip humà de la institució, amb el suport de l'ICUB i del nou Consell Assessor d'Història, i amb la complicitat de la societat civil, començant pel Cercle del Museu i pel col·lectiu d'Amics i Amigues del Museu. En aquest sentit, he de dir que he rebut la millor de les acollides. Gràcies, de tot cor. Des dels seus inicis, el Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona ha anat bastint una sòlida base arqueològica i patrimonial i en els darrers temps ha incrementat la seva projecció ciutadana

amb un ampli ventall d'exposicions temporals i d'activitats de tota mena. Ara convé assajar un nou pas endavant, en la direcció de fer del Museu un mirall interactiu de la trajectòria de Barcelona, des dels inicis de la ciutat fins al nostre temps. Convé que el patrimoni i les exposicions permanents als diferents centres del Museu, que les exposicions temporals i que les línies de recerca, el projecte educatiu i la programació d'activitats –així com el futur centre de documentació– puguin relligar-se a partir d'uns eixos vertebradors ben identificables en la construcció d'una visió de la ciutat necessàriament polièdrica, però amb les peces ben encaixades.

En aquest sentit, el Museu ha de poder elaborar un pla estratègic per als propers anys, que esperem presentar cap a finals de primavera. Heus aquí algunes línies que poden orientar-ne l'elaboració:

1. Apostar d'entrada per l'impuls de les línies de treball en marxa i per mantenir els projectes ja previstos: innovar sumant i no restant, no deixar de fer res del que es fa ara fins tenir ben experimentades, en allò que s'escaigui, alternatives millors.
2. Articular les diferents seus, exposicions i activitats del museu amb eixos interpretatius consistents de les continuïtats i discontinuïtats en els diferents

plans de la vida urbana, des dels temps preromans fins als temps contemporanis. Una visió del món significativa que trobi fonaments en la trajectòria històrica de la ciutat en la llarga durada i en el marc de la xarxa urbana del continent ha de ser, alhora, una aportació específica i substancial del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona a l'entramat museístic de Catalunya, que actualment es troba a debat.

3. Establir referències comparatives amb les trajectòries d'altres ciutats d'una Europa que té en les grans urbs un pal de paller més antic i tan destacable com el que puguin tenir-hi nacions i estats. Aquesta és una perspectiva que sembla especialment rellevant davant l'emergència de les grans ciutats com a protagonistes molt destacats del segle XXI; les metròpolis reclamen, amb raó, el seu reconeixement com a subjectes polítics amb substància pròpia.

4. Considerar que, si bé la definició del Born és clau per al projecte museogràfic dedicat a la ciutat moderna, el que es faci al Poblenou i en altres espais engendrats per la ciutat industrial –inclosos els de Ciutat Vella– serà molt rellevant de cara a mostrar la ciutat contemporània, del segle XVIII ençà. En els propers anys, l'aposta per la patrimonialització i la construcció de fons del Museu ha d'atendre sobre-

tot aquest tram més recent de la història de la ciutat, amb una preocupació important, en sintonia amb l'Arxiu Municipal, pel rescat de fonts materials, escrites i orals dels darrers segles, especialment del segle XX. El Museu ha de tenir a més un programa estable de recerca i ha de sistematitzar les seves publicacions en els camps de la història urbana i el patrimoni. En aquesta mateixa línia convindria que s'orientés la llibreria ubicada a la seu central, a la cantonada de Veguer amb Llibreteria.

5. Apostar per les sinergies del treball coordinat amb altres institucions de l'Ajuntament, especialment amb els altres museus i la xarxa d'arxius. En aquest sentit, resulta especialment important la complementarietat entre el que fa i pot fer l'MHCB i el que fa i pot fer l'Arxiu Històric de la Ciutat i, dins seu, el Seminari d'Història de Barcelona.

6. Considerar que el subjecte pertinent de la història urbana és la ciutat metropolitana, en el benentès que aquesta és la conurbació consolidada més que no pas la vasta i difusa "regió metropolitana". Cal emprendre el diàleg amb les institucions museístiques, culturals i educatives de la metròpoli amb vista a perfilar convenis igualment satisfactoris i productius per a totes les parts, lluny de qualsevol intent d'imposició de punts de vista des del municipi més gran.

7. Aprofundir en la inserció del museu en les xarxes museístiques estatals i internacionals, més enllà de les orientades a l'arqueologia i les col·leccions de béns mobles, de les quals ja forma part. A més d'assegurar la presència del Museu al CAMOC (The International Committee for the Collections and Activities of Museums of Cities), cal avançar en la idea que els museus d'història de les ciutats poden ser un mirall de les trajectòries europees més substancials en el llarg termini, les de les seves grans urbs, per a la qual cosa es proposa impulsar des de Barcelona la creació d'una nova City History Museums and Archives Network of Europe.

8. Crear, tal com proposa el Pla estratègic de cultura de Barcelona, mecanismes de relació estable no sols amb les altres institucions culturals i educatives d'excel·lència de la ciutat (museus, centres i fundacions artístiques i culturals, universitats, entitats com

[a dalt]
Reunió dels Amics i Amigues de l'MHCB el passat mes de desembre

[a baix]
Inauguració del Centre d'Interpretació del Call.

© MHCB-Pep Herrero

l'Associació de Museòlegs, etc.), sinó també amb la xarxa de recerca i d'activitat cultural que en constitueix una remarcable base territorial (centres d'estudis locals, biblioteques, centres cívics, associacions, etc.) i amb els serveis d'estudis que tan nombrosos són avui a la ciutat. No es tracta d'efectuar una crida genèrica amb vista a una relació merament formal, sinó d'atènyer la massa crítica de relacions necessària per intentar fer un salt endavant en el coneixement de la trajectòria de la ciutat i en la difusió d'aquest coneixement.

9. Apostar per inserir més directament la tasca del museu dins de la programació curricular d'escoles, instituts i centres d'estudis superiors. El Museu compta amb una experiència en el camp educatiu prou sòlida per poder proposar la història urbana com una part substancial, i no complementària, de la programació reglada de ciències socials, com ja s'ha fet en alguns centres educatius. Si Barcelona vol ser una ciutat educadora, el Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona ha de tenir un paper estratègic en la construcció de la ciutadania.

10. Apuntar cap a una política d'exposicions temporals que, amb una clara

voluntat de dirigir-se a tots els sectors de la societat i sense deixar d'atendre qüestions d'interès en cada conjuntura, convergeixi al màxim possible amb la línia general de treball del museu, pugui estimular produccions d'interès per a altres ciutats i, sobretot, ajudi a configurar trams històrics i aspectes concrets del projecte museístic permanent.

L'MHCB ha de ser l'eco de la ciutat i de la vida a la ciutat al llarg de la seva existència, i més encara en temps de ràpid canvi demogràfic, quan la incorporació a la vida diària de persones vingudes d'arreu del món requereix que puguin situar les seves històries i memòries en una altra història que ara també és seva. Ha de poder ser un eco prestigiós, legítimat per presentar qüestions significatives, amb un enfocament enriquit per la distància que atorga la reflexió històrica. Lluny de qualsevol temptació contemporaneista o populista en l'ús de la història, el Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona ha de constituir un referent alhora sintètic i amb ramificacions múltiples per a "autòctons", "immigrants" i "visitants" en la construcció de formes d'identitat àmpliament compartibles.

Joan Roca i Albert
Director

Catalogació de les ceràmiques del Museu-Monestir de Pedralbes

En la línia d'actuació que ha portat a terme el **Museu-Monestir de Pedralbes** en els darrers anys, s'ha iniciat un projecte de classificació del material ceràmic dipositat a la sala anomenada **Procuras de les Canyes**. La major part de la ceràmica que forma aquesta col·lecció prové de les obres de restauració del monestir dutes a terme durant els anys setanta i dirigides per Joan Bassegoda i Nonell; posteriorment, s'hi va anar afegint altre material sorgit en el decurs de noves obres.

Juntament amb la riquesa de la ceràmica de les voltes i de les **peces aparegudes en les obres de restauració**, el museu compta amb nombroses peces que conformaven la vaixel·la de taula. Destaquen especialment les peces fetes per encàrrec de la comunitat i que abasten des del segle XV, moment en què les monges van començar a menjar plegades, fins al 1983, quan van deixar el monestir per passar a residir al convent nou. Es tracta, majoritàriament, d'escudelles i plats de pisa blanca decorada amb blau, de diferents mides, que presenten l'escut del monestir: les quatre barres reials i l'escut dels Montcada. A banda d'aquestes peces fetes especialment per al monestir, aquest també n'adquiriria d'altres a diferents terrissaires: pitxers, salers setrills, aiguamans... Igualment solen ser de pisa esmaltada en blanc, decorada amb blau o amb reflexos metàl·lics, o bé de ceràmica oxidada. Juntament amb els recipients de ceràmica comuna utilitzats a la cuina, els recipients contenidors de gra, oli o vi, completen aquesta col·lecció. Les peces més significatives es poden veure ja actualment en diferents sales del monestir, com ara una xaropera de ceràmica verda oxidada que presenta una forma nova dins del repertori de formes establert de la producció barcelonina de ceràmica comuna de la baixa edat mitjana. També en són exemples els coneguts pots d'apotecari de pisa blanca decorada amb verd i manganès, o un altre pot, també de pisa blanca però decorada amb blau, on es llegeix el nom del producte que havia de contenir: «Veratrum album». Sens dubte l'estudi recentment encetat haurà de permetre constatar el repertori ja conegut dels obradors de la ciutat, però també aportarà informació molt valuosa per al coneixement de les produccions fetes a Barcelona, que, en molts casos, només es coneixen per referències documentals.

Anna Castellano
Conservadora del Museu-Monestir de Pedralbes

EL MUSEU PER DINS

EXPOSICIÓ SOBRE ELS BARRIS DE BARRAQUES DE BARCELONA

© Frederic Balletl-ICUB

El Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona presentarà a la Casa Padel·làs una exposició sobre els barris de barraques de Barcelona, fruit de la recerca portada a terme per l'equip d'estudi Barraques de Barcelona – Pas a Pas. Aquest equip està format per: Mercè Tatjer Mir, catedràtica de Didàctica de les Ciències Socials de la UB; Cristina Larrea, professora d'Antropologia Social de la UB; Óscar Casasayas, llicenciat en història; Pili Díaz, llicenciada en antropologia; Max Díaz-Molinero, llicenciat en història; Flora Muñoz, llicenciada en antropologia i en sociologia; Xavi Camino, llicenciat en antropologia, i Eva Cerveto, llicenciada en antropologia. L'exposició vol explicar com els barris de barraques de la ciutat de Barcelona han contribuït a la construcció d'un nou paisatge urbà i a forjar el tarannà de la seva gent, al mateix temps que la seva població lluitava per accedir a la plena ciutadania. El discurs expositiu anirà acompanyat d'una publicació en format de llibre, el qual contindrà les idees centrals plantejades en l'exposició. Aquestes idees tenen l'objectiu d'emmarcar-se dins del debat central sobre els barris de barraques en el procés de construcció de la ciutat.

La mostra explica com la construcció de barraques a la ciutat ja era present a finals del segle XIX com un fenò-

men social producte dels problemes d'habitatge, de l'augment sobtat de la població i de la manca de planificació urbana. Explicita, igualment, el que succeeix a Barcelona, una ciutat en procés de construcció, durant les primeres dècades del segle XX, quan es produeix una arribada massiva de persones a la recerca de feina. Per altra banda, l'exposició mostra la morfologia i les dimensions d'alguns dels barris de barraques més representatius, com gran part dels nous pobladors hi arriben a través de xarxes familiars, com aquest context esdevé un tipus de vida en comunitat i com els poders públics aborden el fenomen segons el moment.

L'equip de comissaris dóna un caràcter important a la manera de fer ciutat per part dels protagonistes que van contribuir al creixement d'aquesta; a les barraques i als seus habitants, que són part substancial de la ciutat en creixement, i també als nous barris, generadors de nous veïnats i de relacions comunitàries. Es tracta d'un procés complex que, de vegades, esdevindrà un banc de proves del futur moviment veïnal de les acaballes de la dictadura i que dóna raó de les estratègies i dels afers quotidians dels barraquistes en la lluita per constituir-se en ciutadans de ple dret.

Servei d'Exposicions de l'MHCB

NOVETATS DE L'ARQUEOLOGIA DE BARCELONA

L'activitat arqueològica continua. Dia a dia, la recerca a la ciutat ens està oferint novetats que són d'interès per tothom que estima Barcelona i la seva història. No es tracta de troballes casuals sinó que són el resultat de la feina que el Museu duu a terme a través del Servei d'Arqueologia. Cal una intensa tasca de recerca preventiva per tal d'avançar-se a les obres i fer-ne un intens control, amb l'objectiu de recuperar el patrimoni i les pàgines de la història que poden amagar les diferents finques i solars de la ciutat. I, per fer-ho possible, també cal que tots –Administració, ciutadans i promotors públics i privats– ens hi impliquem. No és una tasca fàcil atesa la intensitat de la renovació urbana i el creixement immobiliari dels darrers anys, però també és cert que la societat és cada vegada més conscient de la necessitat de preservar aquest patrimoni. En aquest butlletí presentem algunes de les intervencions arqueològiques que s'han desenvolupat en els darrers mesos o bé encara s'estan duent a terme, i que volem destacar pel seu interès:

- A l'avinguda del Portal de l'Àngel, al subsòl del solar de l'antic Cine París, s'han localitzat alguns sectors pavimentats amb fragments de terrissa i pedres irregulars que semblen correspondre al paviment d'un petit tram d'un camí romà d'època altimperial. Es tractaria d'una via secundària que podria ser l'antecedent del carrer Canuda i que s'uniria a la via on es desenvolupa la necròpolis de la plaça de la Vila de Madrid.
- Al carrer Ample, a tocar de la plaça del Duc de Medinaceli, en les obres d'ade-

quació d'un edifici per a hotel, s'estan estudiant, a més de 2 metres de profunditat, diverses estructures romanes de caire domèstic o industrial d'època altimperial. El lloc fou ocupat a partir del segle III per una necròpolis d'inhumació.

- En els treballs de rehabilitació d'un edifici per a habitatges situat al carrer Ataül estàn apareixent noves estructures de muralla que pertanyen al *castellum* tardoromà. També han aparegut estructures de l'edifici públic altimperial que ocupava prèviament aquest espai. Es tracta de construccions indicatives, segurament, d'una funció de tipus termal.
- Com a pas previ a la construcció de la nova Filmoteca de la Generalitat, a la plaça de Salvador Seguí s'han estudiat, en una primera fase, diverses estructures domèstiques i els fonaments de l'antiga presó pública de dones coneguda com *La Galera*, que es va construir a finals de segle XVIII al carrer de Sant Pau cantonada amb Robador.
- Segueixen les excavacions del solar de l'antiga estació de Rodalies de RENFE, a la plaça de Pau Vila. Aquests treballs, que corresponen a nivells inferiors d'on es va trobar el Baluard del Migdia, es troben centrats en la localització de l'espigó de pedra del segle XV que va ser l'origen de l'actual port de Barcelona, i també del barri de la Barceloneta. Es tracta d'una estructura de grans pedres irregulars construïda al fons marí i que va començar a ser coberta per les sorres poc després de la construcció.

- En urbanitzar el subsòl del carrer de Salses a Horta, i gràcies a la col·laboració de veïns conscienciats, s'ha pogut localitzar i estudiar part d'un *torcularium* d'una vil·la romana. Es tracta d'un edifici, una mena de celler, on es trobava una zona de premsa de vi o oli. Possiblement corresponia a instal·lacions industrials de la vil·la romana de Can Cortada.
- Fruit de tasques d'estudi per a la rehabilitació de l'església de Santa Maria del Pi, dutes a terme pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, s'ha localitzat una làpida epigràfica romana reutilitzada en els fonaments de la façana de l'edifici. El text fa referència a un antic edil de la colònia, Q. Calpurnius, i és ben possible que procedeixi del fòrum de Barcino. Després de valorar-ne l'interès, s'ha executat un projecte per a la recuperació i l'ingrés en les col·leccions del Museu.

Ferran Puig
 Director del Servei d'Arqueologia

[a esquerra]
 Via romana del Portal
 de l'Àngel

© MHC B-José Manuel
 Espejo

[a dreta]
 Làpida trobada a Santa
 Maria del Pi

© MHC B-Antoni Juárez

[a dalt]
 Espigó de la plaça Pau
 Vila

© MHC B-Pere Vivas

El Centre de Conservació de Béns Mobles de l'MHCB

EL MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT DE BARCELONA RECULL LA CULTURA MATERIAL QUE EXPLICA EL PASSAT I EL PRESENT DE LA CIUTAT. AIXÒ ES TRADUEIX EN UNA COL·LECCIÓ HETEROGÈNIA I, SOBRETOT, EXTENSA, FORMADA PER MÉS DE 35.200 OBJECTES.

Un dels trets més singulars del museu, i que el diferencia de la resta dels centres museístics municipals, és el creixement constant del seu fons, creixement que suposa un increment d'uns 4.000-5.000 objectes anuals, en essència gràcies a l'entrada del material arqueològic provinent de les intervencions efectuades a la ciutat. A curt i mig termini aquesta progressió anual es veurà, a més, sensiblement augmentada com a resultat de la revisió i actualització del registre de la col·lecció, feina endegada la tardor de l'any 2006.

Per donar resposta a aquesta realitat singular, conformada per un fons ja de per si molt ampli i pel seu augment constant, l'MHCB ha creat el Centre de Conservació de Béns Mobles (CCBM), les funcions del qual són custodiar, conservar i ordenar la col·lecció que recull (a l'entorn d'un 75% del total del fons del museu), tot posant-la a disposició de la recerca i la divulgació.

Dos edificis, dues funcions

El CCBM disposa de dos edificis: un primer que, des de final de l'any 2006, ha passat a ser d'ús exclusiu del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona; i un segon, de nova construcció, en funcionament des del setembre del 2006. L'edificació d'aquesta segona nau, amb l'addició de molts metres quadrats al conjunt de l'equipament, i la recuperació dels espais cedits de manera temporal al Museu de la Música han fet possible marcar un nou circuit per seguir en el lliurament i la cura dels materials, replantejar la reordenació integral dels fons del museu i assegurar-ne la conservació en les millors condicions possibles. La nova situació ha permès separar, en dos edificis ben diferenciats, la col·lecció. D'una banda, hi ha els materials arqueològics tot just exhumats de les excavacions, que s'han de tractar i emmagatzemar de forma correcta i eficaç de cara al treball futur que cal fer amb ells; i de l'altra, la resta d'objectes de la col·lecció, aquells ja singularitzats pel número d'inventari i custodiats en sales de reserva adequades a les seves necessitats de conservació.

L'arxiu arqueològic

Així s'anomena el nou edifici del CCBM, perquè està destinat, com tota la resta d'arxius, a rebre i custodiar

conjunts de materials que restaran a disposició de la recerca dels diferents especialistes: lligalls, en el cas dels arxius documentals; caixes en el nostre. Aquest arxiu arqueològic, però, comporta de fet dues vessants: aquesta primera, formada pels materials, i una segona, situada a la seu central del museu i dependent del Centre de Documentació, que aplega tota la informació escrita i gràfica generada per una excavació, generalment molt abundant. L'edifici de l'arxiu arqueològic ocupa una superfície de 2.020 m² útils, distribuïts en quatre plantes. En aquests espais es fa l'ingrés i el registre del material arqueològic que hi arriba. L'empresa d'arqueologia que, en cada cas, s'ha fet càrrec de l'excavació és l'encarregada de treballar els materials, des de la neteja i el siglatge fins a l'inventari, estudi i catàleg; aquestes tasques es fan totes al CCBM, sota la supervisió i el control del Servei de Col·leccions del museu.

Una vegada els arqueòlegs finalitzen l'inventari i estudi del material, es fa una de les operacions més importants de tot el procés: la selecció dels objectes arqueològics que passaran a formar part de la col·lecció permanent del museu amb número d'inventari individual per a cadascun d'ells i que, en conseqüència, formaran part d'un sistema documental amb tota una sèrie de dades associades que en permetran la documentació i posterior catalogació. Aquesta tria decisiva, que segueix unes directrius preestablertes ja consensuades, corre a càrrec d'un equip format per diferents membres dels serveis tècnics del museu, amb l'assessorament d'especialistes externs quan això resulta necessari. La resta del material no seleccionat queda, convenientment registrat, dipositat a les sales de reserva de l'arxiu arqueològic.

La col·lecció inventariada

Sota aquest títol s'aplega tota la col·lecció que disposa d'un número d'inventari i que físicament es conserva, com hem apuntat, en un edifici diferent de l'arxiu arqueològic. La part de la col·lecció conservada en aquest arxiu, que podem anomenar «ordenada», i la que rep el nom d'«inventariada» conformen el conjunt del fons del museu. La segona, que ara ens ocupa, és la formada per peces que, ateses les seves característiques històriques, artístiques, simbòliques i científiques, requereixen ser singularitzades amb un número d'inventari.

La col·lecció inventariada que es custodia al CCBM és molt heterogènia i de procedència diversa. Una bona part, com sabem, està integrada per objectes procedents de les intervencions arqueològiques a la ciutat, un conjunt que no farà sinó créixer i de manera molt considerable, tant perquè en l'actualitat és gairebé l'única font d'adquisició del conjunt de la col·lecció, com perquè algunes

4

intervencions arqueològiques exhumen gran quantitat de material. En aquest sentit, només cal apuntar que l'excavació efectuada a l'antic mercat del Born va significar, en el seu moment, l'ingrés de més de 3.000 objectes al museu. L'MHCB, però, no només recull aquest material de procedència arqueològica, sinó que també conserva una important quantitat d'objectes vinculats a la vida municipal, a les festes, desfilades i tradicions de la ciutat, als gremis... En definitiva, a la seva història.

L'edifici que hi està destinat ocupa una superfície de 3.250 m² útils repartits en tres plantes que acullen les oficines, les sales de treball i consulta, el taller de restauració del Servei d'Arqueologia i dotze sales de reserva organitzades segons les necessitats de conservació dels materials: pintura mural i mosaics, ceràmica, pedra, vidre, metall, os, paper, fusta, teixit, etcètera.

Una aposta de futur

Gràcies a les capacitats d'aquest equipament, resulta possible, per primera vegada, fer una tasca de manera sistemàtica i disposar d'una visió global i constantment actualitzada de les condicions, físiques i de coneixement, de la col·lecció de l'MHCB, extensa i en creixement continu.

La feina que s'hi porta a terme és, en certa manera, com la dels educadors a les escoles: poc aparent, escassament llúida, complexa en ocasions, però del tot bàsica i fonamental. És precisament aquest caràcter allò que fa més meritori el suport institucional que ha rebut, un suport que s'ha fet realitat palpable en l'ampliació i millora del CCBM. És aquesta una línia d'actuació que va en la direcció de permetre la creació de coneixement i de facilitar-ne la transmissió, com a pas previ i imprescindible a les manifestacions culturals més visibles que s'hi poden recolzar.

El museu té una cara pública, amb una seu central que gaudeix d'espais de gran valor patrimonial, com ara el Saló del Tinell o el jaciment arqueològic del subsòl de la plaça del Rei, i on es presenten activitats d'evident i reconegut interès ciutadà. Però també té una altra cara, quasi del tot desconeguda, formada per uns equipaments allunyats del centre històric, desenvolupada en edificis sense atractiu especial on es fa una feina callada i poc vistosa, però imprescindible per posar les bases d'allò que el gran públic podrà gaudir més tard. Són dues cares que ha d'impulsar, al mateix temps, una ciutat que aposta pel coneixement i la seva difusió.

Servei de Col·leccions de l'MHCB

1	3	5
Sala d'arxiu del material arqueològic	Sala de reserva de pintura i maquetes i altres objectes de grans dimensions. En procés de reorganització	Sala de reserva de fusta, paper i tèxtil. En procés de reorganització
2	4	Servei de Col·leccions-MHCB
Sala de treball destinada al siglatge, classificació i inventari del material arqueològic	Sala de reserva de metall i vidre. En procés de reorganització	

5

INTERIOR: ESTUDI DEL PINTOR

© Servei de Col·leccions-MCHB

El juny del 1934, l'Arxiu Històric de la Ciutat comprà aquesta petita pintura a J. Roig, juntament amb un conjunt de dibuixos i fotografies. Més tard va passar a formar part de la col·lecció de pintures del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona.

Representa l'interior de l'estudi del pintor Antoni Caba, que compartia amb els també pintors Tomàs Padró i Agustí Rigalt. Estava situat en alguna de les dependències de la casa de l'Ardiaca, després que aquesta es dividís i reformés a mitjan segle XIX i abans de la restauració integral de l'edifici iniciada el 1870 per Josep Altimira, nou propietari de la casa. L'interès històric i artístic que aquest petit oli revestia en ser adquirit pel director Agustí Duran i Sanpere queda perfectament justificat, encara que no resulta possible identificar l'àmbit exacte que capta l'escena. L'espai protagonista del quadre devia ser el primer taller de l'artista, que havia de compartir amb els dos amics i companys abans d'esdevenir un dels pintors de més èxit del moment. En efecte, educat a Barcelona amb Claudi Lorenzale, a Madrid i a París, Caba fou catedràtic de colorit i composició i, més tard, director de l'Escola de Belles Arts de Barcelona el 1887, un segon pas que significà la consagració de la seva carrera acadèmica. Autor de pintures històriques i murals, s'especialitzà ràpidament en el retrat, gènere en el qual desenvolupà una intensa activitat. Així, esdevingué el retratista de moda per al qual posaven distingits models de la societat burgesa i aristòcrata coetània.

Aquest oli, pràcticament desconegut, d'Antoni Caba ocupa un espai molt singular dins la seva trajectòria artística. Es tracta de la captació d'un racó d'un interior auster i silenciós, entès a la manera d'una natura morta, treballat amb pocs elements: una cadira, una tauleta al damunt de la qual reposa un recipient de ceràmica blanca, dos bastidors girats contra la paret i dos tapissos, en contrast amb els bigarrats estudis dels pintors, desbordats d'objectes. Les dues pintures recolzades al terra, invisibles, i els dos tapissos penjats, quasi meres taques de color, no expliquen res, perquè la voluntat de l'artista no és narrar una història, sinó captar un instant i congelar-lo. Allunyada dels corrents artístics de més èxit del moment, la pintura és, en certa manera, molt moderna, perquè s'apropa a les natures mortes i els interiors creats per artistes que pinten el buit, l'absència, la immobilitat i la suspensió del temps. Tot en aquesta obra de Caba respon a aquesta intenció: l'escassetat d'objectes representats, el peculiar enquadrament i la col·locació dels dos tapissos a la part superior que, en crear un marc dins la pintura, centra la mirada en l'escena inferior i la dota de profunditat. No hi ha, per tant, res d'espontani en aquesta pintura; res en ella és accidental, sinó el fruit d'un treball que no busca simplement retratar una realitat, sinó construir-la.

Servei de Col·leccions de l'MHCB

**INTERIOR: ESTUDI
DEL PINTOR**

Autor
Antoni Caba
(Barcelona, 1838-1907)
Material
Oli sobre tela

Dimensions
37 x 401,5 cm
Núm. d'inventari
MHCB 29237

Breus

George Steiner a l'MHCB.
Conferència "Remembering the future"

Amb 720 assistents omplint el Saló del Tinell, la Capella de Santa Àgata i la Sala Martí l'Humà, la conferència que el professor George Steiner va celebrar el 22 d'octubre de 2007 a l'MHCB inaugura el cicle *Espais, història, futur*, que es durà a terme aquest 2008 i durant els propers anys. La necessitat de construir el futur a partir de la reflexió sobre el passat i de fer dels espais de la memòria els nous espais de la convivència, van ser, entre d'altres, els eixos de la conferència. Aquesta serà publicada per l'editorial Arcadia al mes de juny.

Arqueotiquet

Des del mes de novembre de 2007 ja funciona l'Arqueotiquet, una proposta conjunta del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, el Museu d'Arqueologia de Catalunya, el Museu Barbier-Mueller d'Art Precolombí, el Museu Egipci i el Museu Marítim, que dona accés als cinc museus amb fons arqueològic de Barcelona a un preu de 17 €.

Visitants el 2007

Durant el 2007 els set centres de l'MHCB han rebut un total de 351.736 visitants, xifra que representa un increment respecte a l'any anterior.

El Patrimonia'm continua

El *Patrimonia'm*, una proposta del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona per establir vincles de treball cooperatiu amb les escoles i els instituts de Ciutat Vella, segueix endavant un curs més. Als centres educatius que ja hi participaven des de fa dos anys (el CEIP Baixeras, el CEIP Rubén Darío i l'IES Milà i Fontanals), enguany s'han afegit quatre nous centres: el CEIP Collasso i Gil, el CEIP Parc de la Ciutadella, el CEIP Pere Vila i l'Escola Vedruna. En aquest projecte, cada centre "patrimonia" un vestigi de la Barcelona romana i desenvolupa una activitat d'ensenyament-aprenentatge completa a l'entorn d'aquest vestigi tenint en compte el conjunt de Barcino.

Vint-i-cinc anys del Museu-Monestir de Pedralbes

El 25 de setembre de l'any 1983 el Museu-Monestir de Pedralbes passava a obrir-se al públic de forma permanent; d'aquesta manera es complia el pacte establert entre l'Ajuntament de Barcelona i la comunitat de clarisses de Pedralbes, pel qual aquestes cedien per a usos culturals l'històric monestir i les col·leccions aplegades per les religioses al llarg de més de sis-cents anys d'història. Aquest any 2008, doncs, el Museu-Monestir de Pedralbes celebrarà vint-i-cinc anys d'història. Durant tots aquests anys l'edifici s'ha anat rehabilitant i ha obert noves sales expositives al públic, i també ha programat activitats de diferent caire amb la intenció d'arribar a un públic ampli i divers. Al llarg d'aquest any el Museu preveu dur a terme un seguit d'actes per tal de donar a conèixer encara més aquest indret tancat durant segles a l'exterior i ara obert a tothom que el vulgui conèixer i gaudir-ne.

Propostes

Cinema

Barcelona (un mapa).

Director: Ventura Pons. 2006.
147 min.

Basada en l'obra teatral de Lluïsa Cunillé *Barcelona, mapa d'ombres*, i amb guió del mateix director, sis personatges –arquetips contemporanis de la solitud urbana– es troben en un pis vell de l'Eixample de Barcelona. Són un matrimoni d'ancians, el germà de la dona i tres rellogats: una dona rossa que dona classes de francès, un jove vigilant de seguretat, ex-futbolista, i una noia sud-americana, embarassada. L'ancià, antic porter del Liceu a qui li agrada transvestir-se, els reuneix a tots per demanar-los que se'n vagin, ja que s'ha de morir i vol estar sol en el tram final de la seva vida.

Barcelona a la xarxa

Arqueologia a Barcelona

www.arqueologiabarcelona.cat

Web de l'exposició organitzada per l'MHCB que es pot veure ara al Saló del Tinell amb el títol *L'Arqueologia a Barcelona, un passat amb futur*. S'hi pot trobar informació sobre els diferents àmbits de l'exposició: «La ciutat, escenari de vida», «Mètodes de l'arqueologia», «L'arqueologia a Barcelona» i «Històries viscudes». Hi ha també materials interactius d'un enterrament, un vídeo sobre les intervencions a Barcelona, els vídeos de les històries viscudes, etc.

Racones de Barcelona per redescobrir

Can Fabra

C/ Sant Adrià, 11-21; Segre, 24-32; Parellada, 13-25, i Doctor Juvany i Otger. Edifici inclòs en el Pla Especial de Protecció del Patrimoni arquitectònic i catàleg del Districte 9.

El conjunt industrial conegut com a Can Fabra, ubicat al districte de Sant Andreu, era antigament un indret dedicat a la filatura de seda, lli i cotó, la torsió i el teixit. En

un principi eren dues fàbriques autònomes: el Vapor del Fil de Ferran Puig, i el Vapor del Rech de Mas i Esteve, construïdes vers el segon quart del segle XIX. Posteriorment s'uneixen i l'any 1884 es consoliden com Filatures Fabra. L'any 1903 la firma es fusiona amb la casa anglesa J&P Coats, creant l'empresa Companyia Anònima de Hilaturas Fabra i Coats, que monopolitzarà el sector en l'àmbit de l'Estat espanyol. Aquesta fàbrica, però, era coneguda popularment com *Can Mame-lla*, ja que donava feina a gran part de les famílies del districte de Sant Andreu. Amb la crisi de la indústria tèxtil i la reconversió industrial de finals del segle XX la fàbrica va anar tancant sectors, fins que va ser adquirida, gràcies a una forta pressió dels veïns, per l'Ajuntament de Barcelona, i es va convertir en un espai sociocultural. Actualment part del conjunt ha estat transformat i rehabilitat com al Centre Cultural Can Fabra, el qual s'ha configurat com un edifici aïllat al mig d'una plaça pública, amb un jardí amb una font. L'interior de l'edifici acull serveis per a la cultura i la participació ciutadana de primera magnitud i qualitat. En destaca la Biblioteca Ignasi Iglesias, amb un important fons documental, dependències àmplies i totes les tecnologies per a la recerca i la lectura de documents. Està especialitzada en el sector del còmic i de les arts visuals. També hi ha l'espai de fòrum i trobades internacionals, un bar-café amb programació d'espectacles, sales d'estudi i d'altres activitats, sala d'exposicions, punt d'informació i un gran espai sociocultural equipat per acollir i produir projectes. Un altre espai que cal remarcar són les golfes, que el Districte de Sant Andreu i d'Institut de Cultura de Barcelona han cedit per a la seva gestió a l'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya. Són una porta oberta a la creativitat, la formació, la investigació i l'experiència escènica, on es fan di-

verses representacions teatrals, lectures teatralitzades i cursos.

Llibres

Barcelona fotografiada: 160 anys de registre i representació: guia dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic de la Ciutat de Barcelona.

Barcelona: Institut de Cultura de Barcelona, Arxiu Municipal de Barcelona, 2007
Aquesta guia de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat és el resultat d'un treball sistemàtic d'identificació dels fons i les col·leccions de fotografia conservats al centre. Permetrà donar a conèixer el patrimoni fotogràfic que l'Ajuntament de Barcelona ha aplegat i conservat des dels inicis del segle XX.

O'LONGH, Adèle.

De Beauchastel a Barcelona.

Barcelona: La Magrana, 2007.
Relat de la convivència d'un avi i la seva néta, la novel·la ens ofereix un retrat de la Barcelona d'avui i, sobretot, del barri Xino. És el barri de les carnisseries *halal* i dels venedors d'antigalles sospitoses, de les discussions a crits, dels veïns que posen la música a tot volum i de la vida als balcons i els terrats.

MARGARIT, Joan.

Barcelona amor final.

Barcelona: Editorial Proa, 2007 (Óssa Menor sèrie gran, núm. 15)
La poesia de Joan Margarit, arquitecte i professor de Càlcul d'Estructures, és molt subtil. En aquest llibre s'aplega un conjunt de poemes sobre la relació de Margarit amb Barcelona, en una edició trilingüe: català, castellà i anglès. Ens trobem davant d'una relació amorosa entre un ciutadà i una ciutat, en la qual no hi ha una descripció de l'espai, sinó un recull de sentiments envoltats de records.

Agenda

Activitats

ENTORN DE L'EXPOSICIÓ L'ARQUEOLOGIA A BARCELONA

El cap de setmana del 16, 17 i 18 de maig, l'MHCB celebra **La Festa de l'Arqueologia**. Portes obertes a l'exposició *L'Arqueologia a Barcelona*, tallers per a famílies, visites familiars amb audioguies, rutes... En destaquem:

ARQUEO... QUÈ?

(taller per a famílies)
A partir de 6 anys, al Conjunt Monumental de la Plaça del Rei. 17 i 18 de maig.

VISITA FAMILIAR AMB AUDIOGUIES

Conjunt Monumental de la Plaça del Rei. 16, 17 i 18 de maig, de 10 a 20 h.

VISITES COMENTADES A ESPAIS ARQUEOLÒGICS:

- Des del cel de Barcelona. Visita a les bateries anti-aèries del turó de la Rovira.
- Les muralles.
- Temple d'August.
- Necròpolis Vila de Madrid.
- Subsòl de Conjunt Monumental de la Plaça del Rei.
- Espai Santa Caterina. Centre d'Interpretació Arqueològica

Activitats gratuïtes.

Places limitades.

Imprescindible reserva prèvia al 93 256 21 22

ALTRES ACTIVITATS ENTORN DE L'EXPOSICIÓ L'ARQUEOLOGIA A BARCELONA.

(visita comentada a l'exposició)
Cada diumenge a les 11.30 h.
Preu: 6 € (inclou entrada a l'exposició i al museu).

DATA DE CADUCITAT... (visita amb degustació)
Com podem saber què menjaven els nostres avantpassats a partir de les restes arqueològiques?
Tots els diumenges d'abril d'abril a les 11.30 h.

L'EMPORDÀ, SOMNI I TRADICIÓ

Dissabte, 1 de març

Us proposem de visitar la pàtria de Salvador Dalí i el seu gran llegat, el Teatre-Museu Dalí de Figueres. La visita ens aproparà a l'art i a la personalitat d'aquest controvertit creador que, tot i marcat inicialment per l'avantguarda surrealista, desenvoluparà una trajectòria personalíssima. A la tarda, visitarem la canònica de Santa Maria de Vilabertran, conjunt monàstic del segle XI en què destaquen el claustre i l'església, la construcció de la qual avança les formes constructives del romànic del segle XII.

Lloc i hora de trobada: plaça Ramon Berenguer el Gran, a les 8 h.
Preu: 15 € (dinar no inclòs).

Activitat per a Amic/Amiga i acompanyant. Places limitades.

ROMÀNIC A LES TERRES DEL CONFLENT

Cap de setmana del 5 i 6 d'abril

Sortida de cap de setmana per conèixer alguns dels centres monàstics més antics de la Catalunya Vella. Dissabte visitarem el priorat de Santa Maria de Serrabona, on podrem admirar una de les joies del romànic, la seva tribuna de marbre rosa completament esculpida. Ja a la tarda, visitarem Sant Miquel de Cuixà, obra del segle X que serà ampliada un segle més tard sota les directrius de l'abat Oliba, per convertir-se en un dels grans conjunts monumentals de l'art medieval català. A última hora de la tarda, passejarem per la població de Prades, on podrem admirar el retaule barroc més gran de França. Diumenge pujarem fins al monestir de Sant Martí del Canigó, fundat a principis del segle XI i mostra d'una combinació perfecta entre art i natura. I acabarem la nostra estada amb una passejada per la població emmurallada de Vilafranca del Conflent.

Lloc i hora de trobada: plaça Ramon Berenguer el Gran, a les 7 h (dissabte 5). Activitat per a Amic/Amiga i acompanyant.

Preu per persona: 114 € (en habitació doble) / 140 € (en habitació individual). Inclou transport en autocar, allotjament (1 nit), sopar, esmorzar, visites i assegurança. No inclou les entrades (aprox. 9 €) i el transport de pujada a Serrabona.

Cal fer la reserva abans del 22 de febrer. Places limitades.

Avanç de programa

VIATGE A NÀPOLS, POMPEIA I HERCULÀ

Del 21 al 24 de juny

Us anunciem el proper viatge que estem preparant per tal que tots aquells que hi estigüeu interessats us pugueu reservar les dates i us hi apunteu amb suficient antelació. Hem previst la visita, a Nàpols, del Museu Arqueològic Nacional i del Museu Nacional de Capodimonte (obres dels més destacats artistes italians), i també als jaciments de Pompeia i Herculà, que culminarà amb la pujada fins al cràter del Vesuvi.

ELS AMICS ENS EXPLIQUEN... VIATGE A EXTREMADURA (PONT DEL PILAR 2007)

Els dies 11 a 14 d'octubre, el Museu va organitzar per als Amics i Amigues una sortida a Extremadura. Aquesta vegada el Museu va apostar més fort i ens va portar més lluny; és clar que amb l'equip responsable dels Amics i Amigues, amb el seu entusiasme i eficàcia, no hi ha risc. Divendres vam visitar la joia de la corona d'aquesta sortida: **Emerita Augusta** (Mèrida).

Extremadura era terra de frontera i els romans, àrabs i cristians hi van deixar la seva petjada, però en aquest cas els vestigis romans són els que més destaquen. De la mà d'un erudit arqueòleg vam fer un recorregut que ens va portar al pont romà, l'*alcazaba* i el temple de Diana. D'aquí vam anar a veure el millor de la ciutat: el **teatre romà**, construït "a la grega" aprofitant el desnivell del terreny. A la tarda vam anar al **Museo Nacional de Arte Romano**. Aquest museu te un valor afegit que és l'edifici, obra de l'arquitecte Rafael Moneo. És de maó vist, cosa que destaca les peces exposades. Entre moltes obres, vam tenir ocasió de veure un espectacular mosaic, conegut com *La caça del porc senglar*.

Dissabte al matí vam anar a **Plasència**. Aquesta ciutat no és ni romana ni àrab, sinó cristiana de soca-rel. La va fundar Alfons VIII de Castella per defensar la frontera contra els sarraïns. El nom ve de «*Ut placeat Deo et ominibus*», que vol dir «Para complacer a Dios y a los hombres». Una mica ambiciós, oi? Té una gran muralla molt ben conservada i de la mà de la Mercè, la nostra guia, en vam recórrer la Plaza Mayor i alguns dels palaus més importants. En concret, vam poder veure unes estances del palau del marquès de Griñón per fer-nos una idea de com són per dintre. Plasència té la particularitat de tenir dues catedrals. L'antiga és romànica i està inacabada perquè se'ls van acabar el diners. Més tard, quan ja tenien la guardiola plena, van decidir acabar-la, però en estil plateresc. A la tarda vam anar a fer la visita a **Càceres**. El casc antic és una joia. A la nit està meravellosament il·luminat i passejar, com nosaltres vam fer, entre aquells palaus que ja havíem vist la tarda va ser tota una experiència de pau i tranquil·litat. Diumenge vam anar a **Trujillo**, que també va ser romana, àrab i cristiana. El més destacat és el monumental castell que domina la ciutat. Havia estat una *alcazaba*, que després els cristians van engrandir i van fer quasi inexpugnable.

I fins aquí una petita crònica, feta amb més voluntat que traça, d'un viatge que no s'esborrarà fàcilment de la nostra memòria. Esperem la pròxima sortida. Ja ens hi apuntem des d'ara.

Carles Ayerbe i M. Esperança Güell. Número d'Amics de l'MHCB: 221 i 572

ELS AMICS ENS EXPLIQUEN... SORTIDA A POBLET I MONTBLANC

A primera hora del matí del dissabte 10 de novembre ens trobarem al punt habitual de sortida de les excursions amb el desig de conèixer els temps medievals. A mig camí vam fer una parada per esmorzar i un cop a Poblet iniciarem la visita amb una guia del monestir, per cert una mica "a l'esprint". Per això la nostra *superespecialista* guia, la Mercè, va posar els punts sobre algunes is. La importància de Poblet rau en el fet que és el darrer destí dels reis de la Corona d'Aragó. Per aquesta raó les seves possessions van ser considerables. La visita s'inicià per la Porta Reial i després vam accedir al claustre. És remarcable la barreja d'estils romànic i gòtic que es reflecteix en els diferents finestrals. Seguint el claustre trobem l'antiga cuina i, més endavant, la sala capitular, on la comunitat es reunia per escoltar els capítols de la regla de Sant Benet. Al pis de dalt, a sobre de la biblioteca, trobem el dormitori, una espectacular nau coberta a doble vessant sobre dinou arcs de diafragma. A l'església destaca el Panteó Reial a banda i banda del presbiteri.

Ja al migdia, ens vam traslladar a la capital de la comarca, Montblanc, on primer vam dinar i després vam fer un recorregut pel centre històric de la vila medieval. Començant la passejada des de la plaça Major, de curiosa forma asimètrica i resultat dels diferents camins medievals, vam anar on se suposa que va estar ubicat el call. Vam seguir veient diverses cases importants, com el Casal dels Josa, fins arribar a l'església de Santa Maria la Major. Les muralles de la ciutat, d'una gran extensió, avui dia estan molt reconstruïdes, però ajuden a mantenir l'esperit medieval. Al vespre, ja érem a la sorollosa i atragada Barcelona, retornant del nostre viatge a l'edat mitjana.

Valèria de Pedro Valverde. Número d'Amiga de l'MHCB: 113

Per participar en les activitats, podeu fer la reserva al telèfon 93 256 21 22 o bé a amics-mhcb@bcn.cat. Places limitades.

Avantatges

VISITA A L'EXPOSICIÓ 'PRÍnceps ETRUSCS'

Dimarts, 11 de març

Visitarem la mostra que CaixaForum dedica al poble etrusc. Lloc i hora de trobada: av. Marquès de Comillas, 6-8, a les 18 h.

Activitat per a Amic/Amiga i acompanyant. Preu: 3 €.

VISITA A LES TERMES ROMANES DE SANT BOI DE LLOBREGAT

Dissabte, 19 d'abril

Coneixerem les termes romanes de Sant Boi, construïdes a finals del segle II d.C.

Lloc i hora de trobada: av. Maria Girona cantonada carrer Hospital (Sant Boi), a les 11 h.

Activitat per a Amic/Amiga i acompanyant. Preu: 3 €.

VISITA AL CENTRE DE CONSERVACIÓ DE BÉNS MOBLES DE L'MHCB

Dissabte, 26 d'abril

Us suggerim una visita exclusiva a les sales de reserva del museu, situades a la Zona Franca.

Lloc i hora de trobada: plaça Ramon Berenguer el Gran, a les 10 hores.

Desplaçament en autocar.

Activitat gratuïta per a Amic/Amiga i acompanyant.

ENCARA ELS TEUS AMICS NO SÓN AMICS DE L'MHCB? ANIMA'LS I FAREU HISTÒRIA!

Ara, més avantatges:

Presentant el carnet d'Amic/Amiga, tens un **5% de descompte** a les llibreries de La Central

LA CENTRAL

www.lacentral.com

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms
 Adreça
 A/e
 Població CP Província
 Telèfon
 DNI Data de naixement

- Quota general anual: 30 €
- Quota reduïda (estudiants < 25 anys, aturats i jubilats. Cal presentar acreditació): 18 €
- Quota familiar (famílies amb fills < 18 anys): 42 €

PAGAMENT MITJANÇANT DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Entitat Oficina
 DC Núm. de compte
 Nom del titular
 Adreça de l'entitat
 Població CP Província

Data Signatura

Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, pl. del Rei, s/n - 08002 Barcelona - tel. 93 256 21 50
 fax 93 315 09 57 - A/e: reserves-mhcb@bcn.cat - www.museuhistoria.bcn.es

"Regala història"
 Cada amic que en faci un de nou rebrà un regal!!!

Informació i reserves

T. 93 256 21 22 - F. 93 268 04 54 - reserves-mhcb@bcn.cat

Horari d'atenció: de dilluns a dijous, de 10 a 14 h i de 16 a 19 h i divendres, de 10 a 14h

www.museuhistoria.bcn.cat

01

Conjunt Monumental de la Plaça del Rei
Plaça del Rei, s/n
08002 Barcelona
Tel.: 93 256 21 00
Horari de visita:
de l'1 d'abril al 30 de setembre, de dimarts a dissabte de 10 a 20 h.
De l'1 d'octubre al 31 de març, de dimarts a dissabte de 10 a 14 h i de 16 a 19 h.
Diumenges de 10 a 15 h.
Dilluns, tancat

02

Museu-Monestir de Pedralbes
Baixada del Monestir, 9
08034 Barcelona
Tel.: 93 256 34 34
Horari de visita:
de l'1 d'abril al 30 de setembre, de dimarts a dissabte de 10 a 17 h.
De l'1 d'octubre al 31 de març, de dimarts a dissabte de 10 a 14 h.
Diumenges de 10 a 15 h.
Dilluns, tancat

03

Museu-Casa Verdaguier
Ctra. Església, 104
Vil·la Joana. Vallvidrera
08017 Barcelona
Tel.: 93 204 78 05
Horari de visita:
de dimarts a divendres, per a grups amb reserva prèvia.
Dissabtes, diumenges i festius de 10 a 14 h.
Dilluns, tancat

04

Centre d'Interpretació del Park Güell
Pavelló de Consergeria,
Park Güell
Carrer d'Olot, s/n
08024 Barcelona
Tel.: 93 285 68 99
Horari de visita:
de dilluns a diumenge,
d'11 a 15 h

05

Centre d'Interpretació Històrica del Refugi 307
Nou de la Rambla, 169
08004 Barcelona
Tel.: 93 256 21 00
Horari de visita:
dissabtes i diumenges
d'11 a 14 h

06

Espai Santa Caterina.
Centre d'Interpretació Arqueològica
Mercat de Santa Caterina
Plaça Joan Camprubí
08003 Barcelona
Tel.: 93 256 21 00
Horari de visita:
dilluns, dimarts, dimecres i dissabte de 8.30 a 14 h.
Dijous i divendres de 8.30 a 20 h

MHCButlletí

Direcció: Joan Roca **Equip de Redacció:** Teresa Blanch, Jordi Carrió, Anna Castellano, Encarna Cobo, Adolf Fernández, Lluïsa Mañosa, Carme Miró, Ferran Puig, Núria Rivero, Lina Ubero, Judit Vives **Fotografies:** Frederic Ballell, José Manuel Espejo, Pep Herrero, Antoni Juárez, Servei de Col·leccions de l'MHCB, Pere Vivas **Disseny gràfic:** PFP
Edició: L'Avenç

Dipòsit Legal: B.43370-20077
ISSN 1888-0975

L'MHCB compta amb el suport del Cercle del Museu:

Patrons institucionals

Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País

Consell Econòmic i Social de Barcelona

Ateneu Barcelonès

Sport Cultura Barcelona

Associació Consell de Cent

Associats

Abacus ●●●
Cooperativa

iGuzzini

Amics

Canon

GRUP JULIÀ

Benefactors

Grup Agbar

Patrons

gasNatural

 el Periódico

 CAM Caja Mediterráneo

OBRES SOCIALS